

Tweede Kamer der Staten Generaal
t.a.v. de heer H. Jager, voorzitter van
de Vaste commissie voor Verkeer en Waterstaat
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Uw kenmerk

-

Ons kenmerk

CDS20100090/VKO/IFE

Datum

17 februari 2010

Betreft: reactie op e-mail voorzitter Ondernemingsraad CBR

Geachte Kamerleden,

De voorzitter van de Ondernemingsraad van het CBR heeft u op 5 februari 2010 een e-mail gestuurd naar aanleiding van het Algemeen Overleg over het functioneren van het CBR op 2 februari jl.

De directie van het CBR is onaangenaam verrast, dat wederom informatie over het CBR door de Ondernemingsraad naar buiten wordt gebracht. Met name de aantoonbare onjuistheden en de insinuaties, die niet worden onderbouwd, zijn niet in belang van het zich verbeterende CBR. Wat de Ondernemingsraad hiermee beoogt, ontgaat ons. Vrijdag 12 februari jl. ontvingen wij een kopie van de e-mail van de Ondernemingsraad van 5 februari. Gezien de inhoud van de e-mail vinden wij het van belang u rechtstreeks onze beknopte reactie te geven.

Als voorbeeld van de onjuistheden en insinuaties de volgende punten:

- **Dekkingsgraad Stichting Pensioenfonds CBR:** als er geen garantiecontract met Nationale Nederlanden (NN) zou zijn gesloten zou de dekkingsgraad 71,4% bedragen. Doordat het Pensioenfonds wel een garantiecontract heeft bij NN is in beginsel de voorziening pensioenverplichtingen (waarde van de opgebouwde aanspraken) gegarandeerd. De negatieve overrente is voor rekening van NN. De dekkingsgraad bedraagt hierdoor 106,1% per eind 2008. Dit is net twee weken geleden schriftelijk door de voorzitter van het pensioenfondsbestuur aan de Ondernemingsraad toegelicht. Dat dit *“na het weghouden van een bedrag van circa € 50 tot 60 miljoen aan negatieve overrente “na bepaalde boekhoudkundige methodes” in de jaarrekening is opgenomen”* is dus onjuist.
- **Goudomrande pensioenregelingen:** de voorzitter van de Ondernemingsraad stelt dat *“niet de tijdens het AO benoemde zogenaamde “goudomrande regeling pensioenen” (50% hogere eindloonregeling dan de benchmark) niet het kernprobleem van de pensioenen bij het CBR vormt”*. Deze passage is door de Minister niet uitgesproken.

De totale pensioenlasten voor het CBR liggen 50% hoger dan bij vergelijkbare organisaties. De belangrijkste afwijkingen zijn:

- eindloonregeling met hoog opbouwpercentage: uit een benchmark op werknemersniveau blijkt een personeelslid van het CBR 15% tot 40% meer pensioen op te bouwen dan bij het ABP;
- kostbare aanvullende regelingen: bijvoorbeeld een nabestaandenpensioen van 70%;
- hoge uitvoeringskosten: 11% van de pensioenlasten.

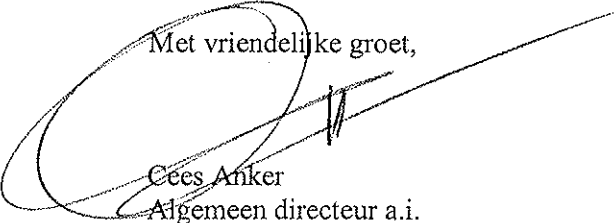
De uitleg van de voorzitter van de OR, dat de discussie over de hoogte van pensioenen wordt *“gebruikt als uitleg en afleidingtactiek om weg te blijven bij de echte problematiek”* is suggestief. De oorzaken van de hogere pensioenlasten zijn met externe onderzoeken onderbouwd.

- **Uitvoerings- en beheerskosten van de pensioenregelingen:** de voorzitter van de Ondernemingsraad stelt, dat de *“50% hogere, miljoenen verslindende jaarlijkse “beheerkosten” het kernprobleem van de pensioenen bij het CBR vormen”*. De uitvoerings- en beheerskosten bedragen bij het CBR € 1,3 miljoen. Dit is 11% van de structurele pensioenlasten. Bij het ABP kunnen deze kosten lager zijn; circa 5% van de pensioenlasten. Dit kan een potentiële besparing opleveren van circa € 0,7 miljoen, onder de randvoorwaarde dat het aantal pensioenregelingen wordt verminderd en sterk wordt vereenvoudigd in de uitvoering. Ofwel geen miljoenen en ten onrechte wordt geconcludeerd, dat dit de kostenstijgingen van de pensioenen heeft veroorzaakt. De suggestie dat de kosten vergelijkbaar zijn met *“woekerpilissen”* is opmerkelijk in het licht dat juist de Ondernemingsraad via zijn advocaat bezwaar maakt tegen de door het bestuur van het Pensioenfonds voorgestelde liquidatie van het fonds.

In de bijlage treft u naast bovengenoemde voorbeelden een meer gedetailleerde reactie op de e-mail van de voorzitter van de Ondernemingsraad aan.

De inhoud van deze e-mail houdt ons af van het echte proces waar het om draait. Een zich verbeterend CBR met een toekomst als een professionele publieke dienstverlener. De reorganisatie is van start, de plannen zijn goed, de prestatieverbeteringen zijn zichtbaar. Graag laten wij u tijdens uw werkbezoek op 9 april a.s. kennis maken met de dagelijkse praktijk van het CBR en willen wij samen met u vooruit kijken.

Met vriendelijke groet,

Cees Anker
Algemeen directeur a.i.

Bijlage: inhoudelijke reactie op e-mail OR-voorzitter d.d. 5 februari 2010

BIJLAGE   INHOUDELIJKE REACTIE OP E-MAIL VOORZITTER ONDERNEMINGSRAAD AAN TWEDE KAMER 5 FEBRUARI 2010

Puntsgewijs worden de volgende onderwerpen behandeld:

1. overleg Ondernemingsraad-directie CBR;
2. reorganisatie;
3. prestatieverbeteringen;
4. financiën.

Ad 1   Overleg Ondernemingsraad-directie CBR

- **Opschorten overleg:** het overleg is op tijdens de overlegvergadering van 2 februari jl. op verzoek van de Ondernemingsraad opgeschort. De OR was van mening geen overleg te kunnen voeren zonder een aantal documenten. Het betreft hier concept-documenten die in het kader van verscherpt toezicht eerst met de Raad van Toezicht tijdens de vergadering van 10 februari 2010 moesten worden besproken. De Ondernemingsraad wil het overleg pas voortzetten als de stukken zijn overhandigd. Dit terwijl er veel andere belangrijke onderwerpen van overleg zijn, zoals bijvoorbeeld de klokkenluidersregeling. Op 28 januari 2010 is voor de derde maal een nieuw voorstel ter instemming aan de Ondernemingsraad voorgelegd, volledig in lijn met de STAR-voorbeeld-regeling, waarbij de Commissie Integriteit Overheid als extern meldpunt is voorgesteld.
- **Termijn van nieuwe overlegvergadering:** de Ondernemingsraad heeft als datum voor het nieuwe overleg allereerst de datum van 9 februari voorgesteld. Gelet op de datum van de vergadering van de Raad van Toezicht, wist de Ondernemingsraad op voorhand dat op die datum de gevraagde documenten nog niet verstrekt konden worden. De door de directie voorgestelde datum van 17 februari is door de Ondernemingsraad afgewezen. De eerstvolgende vergadering is nu gepland op 2 maart 2010.

Ad 2   Reorganisatie

- **Uitspraak Ondernemingskamer:** de Ondernemingsraad is op twee onderwerpen in beroep gegaan. Onderwerp 1 betrof de reorganisatie van de medische administraties. Ter zitting is nogmaals bevestigd, dat de reeds eerder in het traject door de directie toegezegde procedure overeenkomt met de wensen van de Ondernemingsraad. Onderwerp 2 betrof het aantal FTE externen en uitzendkrachten. Hoewel reeds in november 2008 aan de Ondernemingsraad een overzicht is verstrekt van het aantal FTE externen en uitzendkrachten was voor de Ondernemingsraad onvoldoende duidelijk dat de in de adviesaanvraag (3 november 2008), het nader voorgenomen besluit (3 februari 2009) en het definitief besluit (18 juni 2009) verstrekte FTE-overzichten alleen het CBR-personeel betroffen (medewerkers met contracten voor onbepaalde en bepaalde tijd). Met deze overzichten wilde de directie de Ondernemingsraad namelijk inzicht geven in de gevolgen voor de CBR-medewerkers. In de uitspraak geeft de Ondernemingskamer aan: "De Ondernemingskamer acht het dan ook aannemelijk en begrijpelijk dat de Ondernemingsraad de getallen over de formatie, zoals die tijdens het adviestraject werden gepresenteerd, niet zozeer heeft doorgrond dat hij de in de vorige overweging bedoelde, voor de advisering van belang zijnde gegevens uit die getallen heeft afgeleid." De Ondernemingskamer concludeert dat "niettegenstaande de uitvoerige voorlichting door de bestuurder" "het advies van de Ondernemingsraad tot stand is gekomen op grond van onjuiste veronderstellingen die zijn gegenereerd door de wijze waarop de informatie door de ondernemer is gepresenteerd."

De directie betreurt het dat de cijfers voor de Ondernemingsraad onvoldoende duidelijk zijn geweest, en dat dit niet eerder in het traject ter sprake is gekomen. Immers, de directie heeft de Ondernemingsraad inzicht willen geven in de getalsmatige consequenties van de reorganisatie en de Ondernemingsraad middels workshops en presentaties zo gedegen mogelijk willen betrekken en informeren. Op 20 november 2009 heeft de directie de Ondernemingsraad een uitgebreid overzicht gepresenteerd van de FTE's op diverse peildata en de samenhang van de cijfers met de eerder gepresenteerde aantallen.

Hier is dus geen sprake van “*oneigenlijke wijze van het doorvoeren van de reorganisatie*”, maar het gaat erom de gevolgen van de reorganisatie nog inzichtelijker te maken.

- **Gedwongen ontslagen:** met de reorganisatie 'kantelt' de organisatie van een regio-/divisiestructuur naar een processtructuur. Dit brengt met zich mee dat sommige werkzaamheden op andere locaties worden uitgevoerd, dat sommige huidige functies verdwijnen en er nieuwe functies ontstaan. In de periode voor kerst 2009 heeft de directie de Ondernemingsraad toegelicht dat discrepanties tussen locaties en competenties van de huidige medewerkers en benodigde competenties en locaties er naar verwachting toe zouden kunnen leiden dat circa 50 FTE helaas niet geplaatst zou kunnen worden in de nieuwe organisatie. Hierbij is het voorbehoud gemaakt dat dit een inschatting betreft. Met de vakbonden is de plaatsingsprocedure vastgelegd in het sociaal plan (conform de regels van het UWV Werkbedrijf). Pas na het doorlopen van de plaatsingsprocedure is duidelijk hoeveel medewerkers herplaatst kunnen worden. Inmiddels heeft de directie met het besluit van 18 januari 2010 aangegeven de reorganisatie uit te voeren zonder gedwongen ontslagen. Dit brengt met zich mee, dat een aantal medewerkers wordt geplaatst terwijl deze medewerkers werkzaam zijn op een locatie die afwijkt van de gewenste locatie of dat de formatie wordt overschreden.
- **Over- en meerwerk:** met de eerder genoemde brief van 20 november 2009 is de Ondernemingsraad geïnformeerd over het over- en meerwerk van 2008-2009 van de functies betrokken bij de reorganisatie. In voorjaar 2008 is het aandeel over- en meerwerk toegenomen met een piek in het najaar 2008. Sindsdien is het over- en meerwerk echter gestaag afgenomen. Bij de processen medisch, finance & control en ICT werd het over- en meerwerk over de periode 2008-2009 beperkt tot circa 2 tot 2,5% van de totale inzetbare uren. Het aantal overuren bij de hoofdprocessen Vakbekwaamheid, Rijvaardigheid en Vorderingen was verwaarloosbaar op het totaal aantal inzetbare uren. Het over- en meerwerk heeft dan ook geen impact op de mogelijke realisatie van de reductie in FTE-aantallen in de nieuwe organisatie.
- **Externen/uitzendkrachten:** in afwachting van de reorganisatie zijn geen contracten voor onbepaalde tijd aan medewerkers aangeboden. Het uitblijven van de reorganisatie leidde er echter toe dat verloop van medewerkers deels werd opgevangen middels externen en uitzendkrachten. Daarnaast was het niet altijd meer mogelijk om medewerkers met een contract voor bepaalde tijd opnieuw een tijdelijk contract aan te bieden. De directie is dan ook van mening dat de werkzaamheden in de nieuwe organisatie uitgevoerd kunnen worden met het aantal FTE van de begrote doelorganisatie zonder de spankracht van medewerkers onder druk te zetten. Noch de analyse van het over- en meerwerk noch de analyse van het aantal externen en uitzendkrachten hebben de directie aanleiding gegeven dit standpunt bij te stellen.

Ad 3   **Prestatieverbeteringen**

- **Behalen van de normen:** sinds week 34 respectievelijk week 32 van 2008 worden de normen voor de praktijk- en theorie-examens voor particulieren gehaald. Eind 2009 lagen de prestaties zelfs ruimschoots binnen de norm (praktijk B: 3 weken bij een norm van 7 weken; theorie B: 2 weken bij een norm van 4 weken). De Aanpak reserveringstermijnen ontwikkelt zicht positief. Via mijn.cbr.nl worden kandidaten rechtstreeks over hun examenreserveringen geïnformeerd. De prestaties van Vakbekwaamheid (CCV) lagen en liggen structureel binnen de norm. Binnen Vorderingen en Medisch zijn grote verbeteringen gerealiseerd. Nog niet alle normen worden gehaald, maar de verwachting dat dit binnen enkele maanden wel gebeurt, is zeer reëel.

- **ICT-verbeteringen:** de directie erkent dat de introductie van het ICT-systeem SCOOP tot achterstanden heeft geleid bij het medisch proces. De achterstanden zijn volledig weggewerkt met een huidige stabiele werkvoorraad van circa 5.000 stuks. Tevens is het systeem inmiddels verder verbeterd en gestabiliseerd. In 2009 is een nieuwe manager ICT aangetrokken. Binnen de afdeling ICT is een projectbureau opgezet dat ICT-projecten op professionele en projectmatige wijze aanpakt met bewezen (project)technieken (bijvoorbeeld Prince2). Hiermee wordt gewaarborgd, dat toekomstige ICT-projecten volgens planning en begroting worden uitgevoerd.
- **Prestatieverbeteringen:** met de introductie van de performance improvement teams (PIT's) is in juni 2008 op projectmatige wijze landelijke aansturing van de hoofdprocessen geïntroduceerd. Met de introductie van de PIT's zijn de doorlooptijden verbeterd en worden processen meer uniform uitgevoerd. En natuurlijk hebben ook de medewerkers van het CBR het afgelopen jaar hard gewerkt aan de gerealiseerde prestatieverbeteringen. De woordkeuze in de e-mail wekt de schijn dat er van echte verbeteringen geen sprake is, terwijl dat aantoonbaar wel zo is.

Ad 4 Financiën

- **Vrijval reorganisatievoorziening:** reorganiseren zonder gedwongen ontslagen betekent dat een groot deel van de reorganisatievoorziening vrijvalt. Deze voorziening was in 2008 getroffen.
- **Vermogens Pensioenfonds:** de voorzitter van de Ondernemingsraad suggereert dat *“het niet overgaan tot gedwongen ontslagen de directie nu € 7 miljoen op levert. Toevalligerwijs ook de 7 miljoen die verbonden is aan de vermogens van DNB.”* Deze passage doet voorkomen alsof de eis van DNB van € 24,5 miljoen gesteld wordt aan het vermogen van het CBR. Echter, deze eis stelt DNB niet ten aanzien van het vermogen van het CBR, maar DNB stelt die eis aan het pensioenfonds. Hier worden appels met peren vergeleken. Overigens wordt hier geciteerd uit een zeer vertrouwelijk brondocument van AON, waar alleen het bestuur van de Stichting Pensioenfonds CBR over beschikt.
- **Goudomrande pensioenregelingen.** De voorzitter van de Ondernemingsraad stelt dat *“niet de tijdens het AO benoemde zogenaamde “goudomrande regeling pensioenen” (50% hogere eindloonregeling dan de benchmark) niet het kernprobleem van de pensioenen bij het CBR vormt”*. Deze passage is door de Minister niet uitgesproken. De totale pensioenlasten voor het CBR liggen 50% hoger dan vergelijkbare organisaties. De belangrijkste afwijkingen zijn:
  - eindloonregeling met hoog opbouwpercentage: uit een benchmark op werknemersniveau blijkt een personeelslid van het CBR 15% tot 40% meer pensioen op te bouwen dan bij het ABP;
  - kostbare aanvullende regelingen: bijvoorbeeld een nabestaandenpensioen van 70%;
  - hoge uitvoeringskosten: 11% van de pensioenlasten.De uitleg van de voorzitter van de OR, dat de discussie over de hoogte van pensioenen wordt *“gebruikt als uitleg en afleidingtactiek om weg te blijven bij de echte problematiek”* is suggestief. Alles is namelijk met externe onderzoeken onderbouwd.
- **Uitvoerings en beheerskosten van de pensioenregelingen:** : de voorzitter van de Ondernemingsraad stelt, dat de *“50% hogere, miljoenen verslindende jaarlijkse “beheerkosten”* het kernprobleem van de pensioenen bij het CBR vormen. De uitvoerings- en beheerskosten bedragen bij het CBR € 1,3 miljoen. Dit is 11% van de structurele pensioenlasten. Bij het ABP kunnen deze kosten lager zijn; circa 5% van de pensioenlasten. Dit kan een potentiële besparing opleveren van circa € 0,7 miljoen, onder de randvoorwaarde dat het aantal pensioenregelingen wordt verminderd en sterk wordt vereenvoudigd in de uitvoering. Ofwel geen miljoenen en ten onrechte wordt geconcludeerd, dat dit de kostenstijgingen van de pensioenen heeft veroorzaakt. De suggestie dat de kosten vergelijkbaar zijn met *“woekerpolissen”* is opmerkelijk in het licht dat juist de Ondernemingsraad via zijn advocaat bezwaar maakt tegen de door het bestuur van het Pensioenfonds voorgestelde liquidatie van het fonds.

De suggestie dat de kosten vergelijkbaar zijn met “woekerpolissen” is opmerkelijk in het licht dat juist de Ondernemingsraad via zijn advocaat bezwaar maakt tegen de door het bestuur van het Pensioenfonds voorgestelde liquidatie van het fonds.

- **Dekkingsgraad Stichting Pensioenfonds CBR:** als er geen garantiecontract met Nationale Nederlanden (NN) zou zijn gesloten zou de dekking 71,4% bedragen. Doordat het Pensioenfonds wel een garantiecontract heeft bij NN is in beginsel de voorziening pensioenverplichtingen (waarde van de opgebouwde aanspraken) gegarandeerd. De negatieve overrente is voor rekening van NN. De dekking 106,1% per eind 2008. Dit is net twee weken geleden schriftelijk door de voorzitter van het pensioenfondsbestuur aan de Ondernemingsraad toegelicht. Dat dit *“na het weghouden van een bedrag van circa € 50 tot 60 miljoen aan negatieve overrente “na bepaalde boekhoudkundige methodes” in de jaarrekening is opgenomen”* is dus onjuist.
- **Effect RJ271 nieuw:** van het *“in 2005 geconstateerde tekort van € 25 miljoen zou nu nog een tekort van 12,5 miljoen over zijn”*. Onder RJ 271 nieuw is deze verplichting komen te vervallen. Onder RJ271 nieuw zijn alle toekomstige verplichtingen opgenomen op de balans. Dit is al in een eerder stadium aan de Ondernemingsraad toegelicht.
- **Gesteggel over het Toeslagfonds:** door te stellen dat het *“boekhoudkundig gecorrigeerd”* wordt, wordt malversatie gesuggereerd. Het probleem van het Toeslagfonds is ontstaan door de eis van DNB om het Toeslagfonds af te splitsen van het Pensioenfonds. Op het afgescheiden Toeslagfonds is, aangezien het niet is aan te merken als een pensioenfonds, het garantiecontract van NN niet van kracht. Het tekort in beleggingsresultaten is daarmee een risico dat volledig door het CBR wordt gedragen.
- **Goedkeuring jaarrekeningen Stichting Toeslagfonds:** de jaarrekeningen van de Stichting Toeslagfonds CBR over de jaren 2005 tot en met 2008 zijn nog niet door de accountant goedgekeurd. Deze vertraging is veroorzaakt doordat de Ondernemingsraad heeft geëist dat deze jaarrekeningen door een andere accountant dan de controlerend accountant van het CBR moeten worden gecontroleerd. De nieuwe accountant is in het derde kwartaal van 2009 van start gegaan en rond binnenkort zijn controles af.
De nieuwe accountant is onderdeel van de afspraken uit het op 5 november 2008 afgesloten convenant, dat ondertekend is door de Raad van Toezicht, de directie, de vakbonden en de Ondernemingsraad. Na uitvoerig en diepgaand onderzoek op verzoek van de OR hebben alle partijen zich in het convenant uitgesproken dat de pensioendiscussie nu daadwerkelijk kon worden afgesloten en is de afspraak gemaakt om hier ook niet meer in de toekomst op terug te zullen komen. Hiermee is de discussie over de pensioenen, zoals deze de afgelopen jaren de diverse organen van het CBR heeft bezig gehouden, definitief - voor eens en voor altijd - beëindigd. De directie ziet ook nu geen aanleiding om deze afgeronde discussie, waarbij de nodige pensioendeskundigen betrokken waren, opnieuw te heropenen.
- **Goedkeuring jaarrekeningen CBR:** de voorzitter van de Ondernemingsraad geeft aan dat *“in lijn met bovengenoemd bestuur de Ondernemingsraad de jaarrekeningen van het CBR niet akkoord heeft bevonden”*. De Ondernemingsraad heeft een dergelijke formele rol niet. Alle jaarrekeningen zijn door de accountant van het CBR goedgekeurd en door de Raad van Toezicht vastgesteld.
- **Berichtgeving NOS-journaal:** de voorzitter van de Ondernemingsraad geeft aan, dat in het NOS-journaal van 13 december 2009 *“feitelijk uiteen wordt gezet wat er schort bij het CBR”*. Opvallend is dat er in het interview voor het journaal niet één keer is aangegeven dat ook de pensioenlasten een oorzaak zijn voor de tegenvallende cijfers. In deze e-mail wordt toegelicht dat inderdaad de pensioenlasten (en wel de uitvoeringskosten!) veel hoger zijn. Dat is niet consistent. En zeker niet in relatie tot het bezwaar dat de advocaat van de Ondernemingsraad heeft ingesteld tegen de voorgenomen liquidatie van het, in hun ogen kostbare, Pensioenfonds.